

Landskapsnämndens framställning till Ålands landsting med förslag om utverkande av ett extraordinarie statsbidrag för anskaffning av ny röntgenapparat till Ålands allmänna sjukhus.

N:o 6/1941.

Vid om- och tillbyggnaden av sjukhuset i Godby åren 1925-1926 anskaffades med extraordinarie statsbidrag den röntgenapparat, som ännu finnes där. Den motsvarade då, vad man efter den tidens erfarenhet kunde fordra av en sådan apparat. Sedan dess har emellertid en enorm utveckling på detta område skett och därigenom och genom tidens och användningens inflytande har den blivit både omodern, obekväm och ineffektiv samt dyr i användning, varjämte den icke ens närmelsevis erbjuder samma skydd mot olyckshändelser som moderna apparater. Den gamla apparaten är dessutom byggd för likström, medan sjukhuset numera endast genom att igångsätta reservmotoraggregat kan åstadkomma sådan ström. För att undvika ett så omständligt tillvägagångssätt för varje gång apparaten skall användas har sedan några år en växelströmsmotor använts för att driva den gamla likströmsgeneratoren för att på detta bekvämare sätt få lämplig ström. Tager man dessutom i betraktande att den på detta sätt åstadkomna likströmmen sedan i röntgenapparaten åter omformas till växelström, förstår man att frågan om dess ombyggnad till växelströmsapparat blev aktuell, så snart anslutningen till högspänningsnätet hade blivit besluten. En sådan ombyggnad ansågs emellertid redan då oförmånlig och blev därför ej verkställd.

Vid utredningen av denna angelägenhet under senaste höst införskaffades dock även anbud på den gamla apparatens ombyggnad till en modern apparat, men har sakkunskapen icke kunnat förorda en sådan åtgärd. Landskapsnämnden har därför stannat för att en helt ny apparat borde anskaffas. Anbud från tre olika firmor ha genom överläkaren vid Ålands allmänna sjukhus införskaffats liksom också utlåtande över dem från engläkaren doktor Harald Fogelberg, föreståndare för I Medicinska Klinikens i Helsingfors Röntgenavdelning. Den av doktor Fogelberg förordade apparaten med stativ, röntgenrör och -ventiler, skyddskappa och diagnostiktillbehör efter offerter från oktober 1940 stiger till 155.000 mark. Därifrån avgår visserligen realisationsvärdet för den gamla apparaten, men då detta knappast överstiger 10.000 mark, kommer minst 145.000 mark att erfordras för ändamålet. Då emellertid prisstegringen med all sannolikhet kommer att fortsätta och det säkerligen dröjer några månader, innan anslag hunnit beviljas och beställning kan ske och då något belopp utöver inköpspriset kan bli behörligt för täckande av utgifter, som äro en följd av apparatens anskaffning eller inmontering, har landskapsnämnden ansett sig böra föreslå ett anslag om 175.000 mark.

Slutligen vill landskapsnämnden framhålla att anskaffningen av denna apparat nu icke står i strid med förslaget om inrättande av ett centralsjukhus för Åland. Tvärtom, kommer detta till stånd, finnes den behövlige röntgenapparaten redan och kan med lätthet överflyttas till detsamma. Den kommer i varje fall att göra gagn för sig under

utrednings- och byggnadstiden och även framgent, om centralsjukhuset icke skulle komma till stånd.

I anslutning till vad ovan framhållits får landskapsnämnden föreslå

att Landstinget hos Ålandsdelegationen måtte anhålla om ett extraordinarie statsbidrag, stort 175.000 mark, för anskaffande av en ny röntgenapparat till Ålands allmänna sjukhus.

Mariehamn den 19 februari 1941.

På landskapsnämndens vägnar:

Fikboströmfär.

Werner Sjö